

Not: Enerji Nakil Hatlarının Belediyeler Tarafından Yapılabilmesi Hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 14399437/ 622.02/818543
Konu: GÖRÜŞ (Enerji Nakil Hattı Hk.)

22/04/2021

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.03.2021 tarih ve 84 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Belediyeniz sınırları içinde tarımın geliştirilmesi ve sulu tarımın desteklenmesi amacıyla mevcut su kaynaklarının çiftçilerin kullanımına sunulacağı, değerlendirilecek herhangi bir kaynak olmadığından yeraltı su kaynaklarının bol olduğu bilinen verimli tarım alanlarında, çiftçilerin yeraltı sularını derinkuyu sondajları vasıtasıyla çıkartabilmesi ve sulama suyu olarak kullanılabilmesi için söz konusu alana elektrik enerji nakil hatlarının çekilmesi gerektiği, bu alana belediye bütçesinden karşılanmak üzere anahtar teslimi enerji nakil hattı işinin ihale edilmesinin düşünüldüğü, belediye bütçesinden yapılması gereken harcamanın 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belediyelerin görev tanımı yönünden değerlendirilmesi ve ilgili mevzuata uygun olup olmayacağı konusunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 14 maddesinde; "*Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;*

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanununun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. (Mülga son cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) (...) (Ek cümleler: 12/11/2012-6360/17 md.) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.

...” hükmü ile Belediyelerin zorunlu görevleri ana başlıklar halinde sayılmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (e) bendinde "*dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi*"

Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin 1 fıkrasının (ğ) bendinde dağıtım sisteminin "*Bir dağıtım şirketinin, lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,*" (h) bendinde dağıtım şirketinin "*Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,*" (ı) bendinde dağıtım tesisinin "*İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımı için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları*" ifade ettiği belirtilmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde bağlantı hattı “Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım şebekesine bağlamak için gerekli ve bu Yönetmelik kapsamında belirtilen mesafe sınırları dâhilinde olan; AG'den bağlı tüketiciler için yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar, OG'den bağlı tüketiciler için tüketicinin şalt sahasının bittiği noktadan itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hattı,” (c) bendinde bağlantı noktası ise “İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğini ve alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktası,” şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi “(1) Tüketim tesisleri için dağıtım sistemine bağlantısı istenen kullanım yerinin maliki, kullanım yeri üzerinde tasarruf sahibi bulunan gerçek ve tüzel kişiler veya bunların yetkilendirdiği gerçek veya tüzel kişiler bağlanmayı talep ettikleri tarihi belirterek buldukları dağıtım bölgesindeki dağıtım şirketine müracaat eder.

(2) Birinci fıkra kapsamında bağlantı talebinde bulunan başvuru sahibi;

a) Tapu kaydını ve onaylı elektrik projesini,

b) İmar alanı içerisinde bulunanlar, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 30 ve 31 inci maddelerine göre yapı kullanma iznini,

c) Köy yerleşik alanları ve civarı ile mezralarda bulunanlar, 3194 sayılı İmar Kanununun 27 ve 30 uncu maddelerine göre yapı kullanma iznini,

ç) İmar ve köy yerleşim alanları dışında bulunanlar, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden verilecek yapı kullanma iznine ilişkin belgeyi,

d) Ruhsat gerektirmeyen kullanım yerleri için mevzuat kapsamında ilgili mercilerden alınacak izin belgesini,

e) 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun hükümleri kapsamındaki yerler için alınan izin belgesini,

f) İnşa halindeki yapılarda şantiye bağlantısı ve/veya bu yapılara ait kalıcı bağlantı için 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uyarınca alınan yapı ruhsatını,

g) İlgili mevzuatın zorunlu kılması halinde istenecek diğer belgeleri, dağıtım şirketine ibraz eder.

...” hükmünü amirdir.

Mezkur Yönetmeliğin “Dağıtım tesisi sınırları” başlıklı 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde “Dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizat tüketicinin mülkiyetindedir. Bağlantı noktası dahil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmı dağıtım tesisidir.” denilmek suretiyle bağlantı noktası dahil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren geri kalan hattın dağıtım tesisi olduğu belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 10/A maddesinde gerçek veya tüzel kişilerin bağlantı taleplerinin hangi süreler içerisinde dağıtım şirketince karşılanacağı, 20 nci maddesinde “(1) Üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemine bağlanabilmesi için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme bağlanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli olduğu hâllerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ'ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Bu kapsamda yapılan tesis ve hatların mülkiyeti ve işletme sorumluluğu TEİAŞ'a aittir.

...” hükmü,

“Dağıtım Varlıkları” başlıklı 21'inci maddesinde:

“(1) (Değişik:RG-1/6/2017-30083) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz

konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.

(2) **(Değişik:RG-1/6/2017-30083)** *Başvuru sahibinin gerekli dağıtım şebekesinin yapımını üstlenmeyi tercih etmesi durumunda; dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Bu durumda söz konusu dağıtım tesisinin projesinin hazırlanması başvuru sahibinin sorumluluğunda olup, projenin hazırlanabilmesine ilişkin etüt için gerekli olan tüm bilgiler dağıtım şirketi tarafından sağlanır. Finansman yönteminde ise dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında tesis edilecek dağıtım varlıklarının maliyetinin finanse edilmesine ilişkin koşullarının yer aldığı bir sözleşme imzalanır. Bu yöntemde proje hazırlama sorumluluğu dağıtım şirketine aittir.*

(3) **(Değişik:RG-29/9/2018-30550)** *Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhataba ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde yapılır. Söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kamu yararı, irtifak hakkı tesisi veya devir kararının veya orman kesin ve/veya ön izin belgesinin alındığı tarihte, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar alınmamış olması halinde ise ödeme, bu kararların ve/veya ilgili resmi izinlerin alındığı yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.*

(4) *Yapılacak olan yatırımla ilgili işin başlangıcından kesin kabulünün yapılmasına kadar gerçekleştirilecek iş ve işlemler, alınabilecek avanslar, yatırım bedelinin hesaplanması, ödenmesi ve alınacak teminatlar ile ilgili olarak dağıtım şirketleri tarafından teklif edilen ve Kurul tarafından onaylanan metodoloji kullanılır.*

(5) **(Değişik:RG-1/6/2017-30083)** *Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.” hükmü ile dağıtım şebekesi yapım işinin başvuru sahibi tarafından üstlenilebileceği, dağıtım tesisi giderlerinin dağıtım şirketlerinden tahsil edilmesi gerektiği, “Bağlantı hattı” başlıklı 10/B maddesinin 4’üncü fıkrasında “Bağlantı hattının kullanıcı tarafından tesis edilecek olması halinde, dağıtım şirketi ile kullanıcı arasında, bağlantı hattının tesisine, kullanım haklarına ve devrine ilişkin bir tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Altıncı fıkra kapsamındaki bağlantı hattı enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl sonra, diğer bağlantı hatları enerjilendirme tarihinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilir. Tesis yapım sözleşmesinde buna ilişkin hükme yer verilir. Bağlantı hattına ilişkin projeyi hazırlama sorumluluğu kullanıcıya aittir, bununla birlikte dağıtım şirketi tarafından hazırlanarak kullanıcıya verilebilir.” hükmü ve 6’ncı fıkrasındaki “Meskun mahal dışındaki 500 metreyi aşan OG bağlantı hatları, enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl boyunca bağlantı hattı niteliğini korur ve bu süre sonunda dağıtım şebekesi kapsamına alınır. Bağlantı hatlarının işletme ve bakımı, tesislerin enerjilendirilmesinden itibaren dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.” hükmü bağlantı hatlarına enerji verilmesinden sonra dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.*

Elektrik Üretim ve Elektrik Depolama Tesisleri Kabul Yönetmeliği’nin 4 üncü maddesi
“...

h) Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi, dağıtımı, tüketimi ve elektrik depolama faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizatı,

...” hükmünü taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinde, 5018 sayılı Kanun’da kamu idarelerinin görevlerinin ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde açıkça belirtildiği ve kaynakların dağıtımında da esas alındığı, belediyelerin görev ve yetkileri 5393 sayılı Kanun’da belirtilmiş olup enerji nakil hattı yapılması işinin belediyelerin görev kapsamında olmadığı, 6446 sayılı Kanun ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklere göre enerji nakil hattı işinin dağıtım şirketlerinin görev kapsamında olduğu, tüketim tesisleri için dağıtım sistemine bağlantısı istenen kullanım yerinin malikinin, kullanım yeri üzerinde tasarruf sahibi bulunan gerçek ve tüzel kişilerin veya bunların yetkilendirdiği gerçek veya tüzel kişilerin bağlanmayı talep ettikleri tarihi belirterek buldukları dağıtım bölgesindeki dağıtım şirketine müracaat etmesi gerektiği, ayrıca dağıtım veya iletim sistemlerine Yönetmelikte belirtilen gerekçelerle bağlantının gerektiği durumlarda ise sürecin bağlantı talep edenler tarafından Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği kapsamında sonuçlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür